

Yeniden işe başlanması halinde hangi usule göre defter tutulacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	64950229-105[178-2019/1]-E.12352
Tarih	14.03.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

ACELE

Sayı : 64950229-105[178-2019/1]-E.12352

14.03.2019

Konu : Yeniden işe başlanması halinde hangi usule göre defter tutulacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünde 16.10.2004 tarihinde basit usulde mükellef olarak "*Hediyelik eşyaların perakende satışı*" faaliyetine başladığınızı, 2013 yılında işletme defterine, 2014 yılından 06.07.2017 işi terk tarihinize kadar bilanço defterine tabi olarak faaliyette bulunduğunuzu, 07.01.2019 tarihinde Başkanlığımız mükellefi olarak "*Kırtasiye ürünlerinin perakende satışı*", "*Hediyelik eşyaların perakende satışı*", "*Oyuncak perakende satışı*" faaliyetinize başladığınızı belirterek işletme hesabı esasına göre mi, yoksa bilanço hesabı esasına göre mi defter tutmanız gerektiği hususunda Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 161 inci maddesinde, "*Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder. İşlerin herhangi bir sebep yüzünden geçici bir süre için durdurulması işi bırakma sayılmaz.*",

- 174 üncü maddesinde, "*Defterler hesap dönemi itibariyle tutulur. Kayıtlar her hesap dönemi sonunda kapatılır ve ertesi dönem başında yeniden açılır.*

Hesap dönemi normal olarak takvim yılıdır.

...",

- 176 ncı maddesinde, "*Tüccarlar, defter tutma bakımından iki sınıfa ayrılır:*

I inci sınıf tüccarlar, bilanço esasına göre;

II nci sınıf tüccarlar, işletme hesabı esasına göre;

defter tutarlar."

- 178 inci maddesinde; "*Aşağıda yazılı tüccarlar II'nci sınıfa dahildirler:*

1. *177 inci maddede yazılı olanların dışında kalanlar;*

2. *Kurumlar Vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutmalarına*

Maliye Bakanlığınca müsaade edilenler.

Yeniden işe başlayan tüccarlar yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılınca kadar II' nci sınıf tüccarlar gibi hareket edebilirler."

hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, Vergi Usul Kanunu uygulamasında, yeniden işe başlayan mükelleflerin işletme hesabı esasına göre defter tutmaları mümkün bulunmakla birlikte, bilanço esasına göre defter tutma zorunluluğu bulunurken faaliyetin terk edilmesi, akabinde aynı hesap dönemi veya kısa bir süre içinde aynı faaliyete tekrar başlanması durumu Kanunun 178 inci maddesinin söz konusu hükmü kapsamında değerlendirilemediğinden, bu durumda bilanço esasına göre defter tutulmaya devam edilmesi gerekmektedir.

Buna göre, birinci sınıf tüccar olarak bilanço esasına göre defter tuttuğunuz "*Hediyelik eşyaların perakende satışı*" faaliyetinizi 2017 takvim yılında terk ederek, 2019 takvim yılında (terk ettiğiniz faaliyet konunuz yanında) farklı faaliyet konularını da kapsayacak şekilde, yeniden işe başlamanız sebebiyle, 2017 yılında sonlandırdığınız "*Hediyelik eşyaların perakende satışı*" faaliyetinize ilişkin mükellefiyet sınıflandırılmasının daha önce faaliyette bulunduğunuz yıllarda yapılmış olması dikkate alınmaksızın, yıllık iş hacminiz belirleninceye kadar ikinci sınıf tüccar olarak işletme hesabı esasına göre defter tutmanız

mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026